

Савол:

Соч ўстириш мақсадида таркибида беш фоиз спирт бўлган дорини бошимнинг соч тўкилган жойларига суртиб намоз ўқишим жоизми? Аллоҳ ажрингизни берсин.

Жавоб:

Аллоҳга ҳамду санолар бўлсин...

Дорилар таркибида сиз айтган миқдорда маст қилувчи спирт бўлиши ундан фойдаланишни ҳаром қилмайди ва нажас (ифлос) ҳам саналмайди.

Бунинг сабаби қуидагича:

Биринчидан: Сув ёки дорига оз миқдорда маст қилувчи спирт аралашадиган бўлса, у сув ёки дорига сингиб кетади ва ундан асар ҳам қолмайди. Албатта, таркибида беш фоиз спирт бўлган ичимлик маст қилмайди. Маълумки, ароқнинг ҳаром қилиниш сабаби унинг маст қилишидир. Демак, 5% спирт аралашган сувда мазкур сабаб топилмаса, уни ичиш ҳаром бўлмайди ва нажас (ифлос) ҳам саналмайди.

Хатиб Ширбиний роҳимаҳуллоҳ айтади: “*Уламолар ароқ (маст қилувчи нарсалар)нинг ўзи билан даволаниш хусусида ихтилоф қилишган, бироқ заҳарга қарши ароқ аралашмасидан тайёрланадиган ва шу каби унинг таркибида йўқ бўлиб кетадиган дорилар билан даволаниш жоиз, фақат бунда унинг ўрнини босувчи, пок нарслардан тайёрланган дори бўлмаслиги шарт қилинади. Шунингдек,*

Ислом Нури

согайишни тезлатиши мақсадида илон гўшти ва бавл (сийдик) каби нопок нарсалар билан даволаниши ишончли мусулмон табиб тавсия қиласа ёки унинг шифо эканини аниқ билса (ҳамда унинг ўрнини босувчи бошқа дори бўлмаса) уларни истеъмол қилиш жоиздир” [“Муғнил-муҳтоҷ” 5/518].

Шунга биноан Ислом Фиқҳ академиялари ва Ислом ўлкаларидағи фатво қўмиталари томонидан таркибида оз миқдорда маст қилувчи спирт моддаси бўлган дориларни истеъмол қилиш жоиз, деб фатво ва қарорлар чиқарилган. Бироқ, турли шубҳалардан четланиш учун дориларга маст қилувчи спирт қўшмаслик афзал ва яхшироқдир.

Маккаи Мукаррама шаҳридаги “Ислом олами робитаси”га тегишли “Ислом фиқҳи академияси” қуйидагича қарор қабул қилган:

“Аллоҳ таолонинг Ўзига ҳамду санолар ва сўнгги пайғамбар (Муҳаммад)га салоту саломлар бўлсин.

Аммо баъд:

“Ислом фиқҳи академияси” Маккаи Мукаррама шаҳрида ҳижрий: 21-26/10/1422 (мелодий: 05-10/1/2002) кунларида ўтказган ўн олтинчи мажлисида ушбу: “Таркибида спирт ва наркотик моддаси бўлган дорилардан фойдаланиш” хусусида олиб борилган изланиш, тадқиқот ва музокаралардан сўнг, шунингдек, «Шариатимиз қийинчиликларни енгиллатишга ва машаққатларни даф қилишга буюради», «Зарар ўз миқдори баробарида даф қилинади» ва «Зарурат ҳолатларида ҳаром нарсалар мубоҳ бўлади», ҳамда «Икки зарарнинг енглироғини олиш» деган қоидаларга биноан қуйидагиларни қарор қилади:

Ислом Нури

- Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи ва салламнинг қуидаги сўзларига биноан ҳар қандай ҳолатда ҳам маст қилувчи нарсаларни истеъмол қилиш жоиз эмас.

Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи ва саллам дедилар: **“Аллоҳ таоло шифоларингизни сиз учун ҳаром қилган нарсаларда қилган эмас”** Имом Бухорий “Саҳих”да ривоят қилган.

Абу Довуд, Ибн Сунний ва Абу Нуайм келтирган ривоятда Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи ва саллам шундай марҳамат қилганлар: **“Аллоҳ таоло касаллик билан бирга унинг давосини ҳам туширди. Ҳар касалликка бир даво яратди. Даволанинг, аммо ҳаром билан даволанманг”**.

Ториқ ибн Сувайд розияллоҳу анҳу Пайғамбаримиздан хамр (ароқ)ни даволаниш мақсадида истеъмол қилиш ҳақида сўраганида: **“У даво эмас, хасталикдир”**, дебжавоб берганлар. Ибн Можа ва Абу Нуайм ривояти.

- Дориларни тайёрлаш учун зарур бўлган оз миқдорда таркибида спирт қўшилган дориларни истеъмол қилиш жоиз. Бу оз миқдорни ишончли табиб белгилаши шарт. Шунингдек, жароҳатларни тозалаш ва ундаги микробларни ўлдириш мақсадида спирт ва танага суртиладиган крем ва малҳамлардан фойдаланиш ҳам жоиз.
- “Ислом фикҳи академияси” Ислом диёrlарида дори-дармон ишлаб чиқарувчи корхоналар, дорихоналар ва четдан дориларни келтирувчи ширкатларга дорилар таркибида спирт қўшмасдан унинг ўрнини босадиган моддалардан фойдаланишлари ва таркибида спирт моддаси бўлган дорилардан қўлдан келганча четланишларини тавсия қиласди.

Ислом Нури

- Шунингдек, “Ислом фикҳи академияси” табиб (доктор)ларни bemorlarnga imkon қадar tarkihiba spirit bўlgan dorilarni tavsия қilmaslikka chaqiradi.

Аллоҳ таолодан тавфиқ сўраймиз. Пайғамбаримиз Муҳаммадга Аллоҳнинг салоти бўлсин” [“Таркибида спирт ва наркотик бўлган дорилар хусусидаги” 94-рақамли қарор (16/6)].

Ислом кенгашига қарашли “Ислом фикҳи академияси” ҳам қуийдагича қарор қилган:

“Мусулмон одам tarkiibi spiritdan xoli bўlgan dori topa olmasa, tarkihiba oz mikdorda spirit bўlgan dorinii isteъmol қilsa bўлади. Ushbu dorinii ishonchli vaўz soҳasining mutaxasisi bўlgan tabib (doktor) tavsия қilgan bўliishi kerak” [24- raқamli қарор (3/11)], vallohu aylam.